

1981 vp.

EDUSKUNNAN
MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNTA

Helsingissä,
19 päivänä marraskuuta 1981
Lausunto n:o 11

Valtiovarainvaliokunnalle

Valtiovarainvaliokunta on 10 päivänä viime lokakuuta päivätyllä kirjeellään pyytänyt eduskunnan päätöksen mukaisesti maa- ja metsätalousvaliokuntaa antamaan lausuntonsa hallituksen esityksestä n:o 133 laeiksi arpajaisverolain ja tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n muuttamisesta. Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina sisäasiainministeriöstä toimituspäällikkö Juhani Silén, maa- ja metsätalousministeriöstä kansliapäällikkö Reino Uronen, maatilahallituksesta ylitarkastaja Pentti Mallat, verohallituksesta ylitarkastaja Markku Hirvonen, Suomen Hippos ry:stä toimitusjohtaja Pekka Ilkka ja Suomen Hevosnomistajain Keskusliitosta eläinlääkäri Esko Oijala. Käsiteltävään asian valiokunta esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan hevoskilpailujen yhteydessä kilpailupaikalla toimeenpannun vedonlyönnin voitot saatettaviksi arpajaisveron alaisiksi. Ehdotetun muutoksen johdosta nämä totalisaattorivoitot eivät enää olisi voiton saajan veronalaista tuloa, vaan veron suorittaisi voitonsaajan puolesta vedonlyönnin toimeenpanija. Veron suuruus olisi 10 prosenttia vedonlyöntiin käytettyjen rahapanosten yhteismää-

rästä. Samalla ehdotetaan arpajaisveron vuotuisen tuoton jakoperusteita siten muutettavaksi, että valtio saisi tuotosta 60 % ja kunnat 40 %. Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuonna 1982.

Valiokunta yhtyy hallituksen esityksen perusteluissa lausuttuun ja katsoo näin ollen, että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset olisi hyväksyttävä. Esitetyn suuruisella arpajaisverolla saattaa kuitenkin olla haitallisia vaikutuksia raviurheilulle ja sen kehittymiselle. Tämän vuoksi valiokunta katsoo, että arpajaisveron tulisi olla ehdotetun 10 prosentin asemesta vain 5 prosenttia vedonlyöntiin käytettyjen rahapanosten yhteismäärästä. Arpajaisverolain 4 a §:ää olisi tämän mukaisesti muutettava.

Edellä lausutun perusteella valiokunta esittää kunnioittaen lausuntonaan,

että hallituksen esitykseen sisältyvä ensimmäinen lakiehdotus olisi hyväksyttävä edellä esitetyin muutoksin ja toinen lakiehdotus muuttamattomana.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan puolesta:

Toivo Yläjärvi

Kaarlo Muuramo

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Yläjärvi, varapuheenjohtaja Tuovinen, jäsenet Aaltio, Bär-

lund, Hakala, Hirvelä, Hämläinen, Korhonen, Nieminen, Nikkilä, Raudaskoski, Rytönen, Säilynoja ja Westerlund sekä varajäsen Perho.

Eriävä mielipide

Hallituksen esityksessä ehdotetaan hevoskilpailujen yhteydessä kilpailupaikalla toimeenpannun vedonlyönnin eli totalisaattoripelin siirtämistä arpajaisveron alaiseksi. Vero olisi määräprosentti pelipanosten yhteismäärästä.

Verovelvollisten kannalta uusi arpajaisvero olisi selvästi aikaisemmasta käytännöstä poikkeava. Voitosta maksettavan veron ohella vero perittäisiin myös hävitystä pelipanoksesta. Käytäntö olisi siis aivan toinen kuin lotossa tai raha-arpajaisissa, joissa verotuksen kohteeksi joutuvat pelkästään voitot.

Arpajaisverolain muutoksella tulisi olemaan haitallinen vaikutus totalisaattoripelin kasvuun ja sitä kautta raviurheilun ja hevostalouden kehitykselle. Lukuisten ulkomaisten esimerkkien ja 60-luvun kotimaisten kokemusten valossa valtion ei tulisi kajota raskaammalla verotuksella totalisaattoripelissä pelaajan osuuteen. Muutoksen jälkeen peli lähtisi laskuun ja totalisaattoripelistä maksettavalle valtionosuudelle kävisi samoin. Valtionosuuden ratkaisevaa pienemistä vauhdittaisi ilmeinen pimeän totalisaattoripelin kiihtyminen lainmuutoksen myötä.

Valtion tulonlähteen ehdyttyä eräät rata-yhteisöt joutuisivat heti ylitsepääsemättömien

vaikeuksien eteen. Varoja ei riittäisi toimintaan ja rakentamisen yhteydessä syntyneiden velkojen ja niiden korkojen ja kuoletusten maksamiseen. Toiminta voisi jopa tyrehtyä. Kaupungit ja kunnat ovat panostaneet myös raviratojen rakentamiseen mm. Kuopiossa, Tampereella, Vaasassa, Oulussa, Jyväskylässä, Joensuussa, Lappeenrannassa ja Rovaniemellä.

Lisäksi on muistettava, että nykyisin ravi-kilpailuissa käy vuosittain 1,3 miljoonaa katselijaa, joista suurin osa on perheitä, joille ravit ovat muodostuneet tärkeimmäksi koko perheen vapaa-ajanviettomuodoksi. Raviurheilu työllistää 7 000—10 000 työntekijää. Raviurheilu on pysäyttänyt hevoskannan vähenemisen tässä maassa. Mikäli lainmuutos hyväksyttäisiin, vaarannettaisiin myös näiden myönteisten piirteiden toteutuminen.

Kaikkien edun mukaista olisi säilyttää nykyinen käytäntö, joka takaa raviurheilun ja hevostalouden jatkuvan hyvinvoinnin ja samalla valtiolle yhä kasvavan tulonlähteen.

Edellä sanotun perusteella katsomme,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset olisi hylättävä.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 1981

Olavi Nikkilä
Sampsa Aaltio

Matti Hakala
Heikki Perho